

קוסמופוליטיות אוטונומית

התהוותו, כטבעו של אדם או של סוס או של בית. יתר על כן, מה שלשמו קיימים הדברים, והוא תכליתם, הוא הטוב ביותר. והעצמאות היא תכלית וטוב עליון.¹²

האדם הוא מטבעו בעל חיים מדיני

לפיכך ברור כי המדינה נמנית עם הדברים שמן הטבע, וכי בן האדם הוא מטבעו בעל חיים מדיני. ומי שמעצם טבעו, ולא בדרך מקרה, אינו שייך למדינה, הלוא הוא אחד משניים: יצור נקלה או נעלה מאדם. והוא כאותו "חסר שבט, חסר דין, חסר בית", שאותו גינה הומרוס,¹³ אשר לא זו בלבד שזה טבעו, אלא הוא גם שוחר מלחמה, שהרי הוא בודד, כחייל במשחק האבנים.¹⁴

על כן ברור מדוע האדם הוא בעל חיים מדיני יותר מכל דבורה ומכל חיה עדר; שהרי הטבע, כמו שאנו אומרים, אינו יוצר דבר לשווא – והנה האדם לבדו מכל בעלי החיים הוא בעל יכולת דיבור. אמנם הקול מסמן כאב והנאה, ולכן הוא

12. עצמאות, ביוונית אוטרכיה (autarkia), יכולתו של אדם או של קבוצה לספק את צורכי עצמם, היא אחד המאפיינים החשובים של הפוליס בתפיסתו של אריסטו. ראו גם פוליטיקה ב', 2; ג', 1 ו-9.

13. איליאדה ט', 63. המילה "חסר בית" מתרגמת כאן את המילה "חסר